

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning.

Lovforslaget er en opfølgning af den daværende konservative justitsministers redegørelse af 28. oktober 1992 om voldskriminaliteten (R 3). Redegørelsen blev forhandlet den 20. november 1992, jf. Folketingets forhandlinger, sp. 2232-2293.

I den nævnte redegørelse blev der peget på behovet for at iværksætte en forstærket bekæmpelse af voldskriminaliteten. Redegørelsen indeholder således forslag til en bred vifte af initiativer af såvel lovgivningsmæssig som administrativ art med henblik på at effektivisere retsforfølgningen af voldsforbrydelser, en forstærket kriminalpræventiv indsats mod voldskriminaliteten samt øget hjælp til voldens ofre.

I lovforslaget foreslås det således, at strafferammen i straffelovens § 244 forhøjes fra fængsel i indtil 1 år og 6 måneder til fængsel i indtil 2 år. På tilsvarende måde forhøjes strafferammerne i §§ 245 og 246 henholdsvis fra 4 års til 5 års fængsel og fra 8 års til 10 års fængsel. Forhøjelsen af de øvre strafferammer i §§ 244-246 tjener ikke alene til at muliggøre en skærpet strafudmåling for de allervorste overtrædelser af disse bestemmelser. Der tilsigtes tillige en generel forhøjelse på ca. 1/3 af strafudmålingen i alle voldssager i forhold til det gældende udmålingsniveau.

Herudover foreslås der i retsplejelovent indsat hjemmel til i retshåndhævelsesøjemed at varetægtsfængsle trafikanter, der i spirituspåvirket tilstand begår uagtsomt manddrab eller uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred.

Det foreslås endvidere, at der i overensstemmelse med Retsplejerådets forslag etableres en begrænset adgang til, at domstolene efter en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag kan bestemme, at et vidnes navn, stilling og bopæl skal hemmeligholdes for den tiltalte, eller at den tiltalte skal forlade retssalen under vidnets eller en medtiltaltes forklaring.

2. Udviklingen i voldskriminaliteten

Ved bedømmelsen af udviklingen i voldskriminaliteten har forslagsstillerne taget udgangspunkt i anmeldelsestallene. Tallene for den anmeldte voldskriminalitet og total kriminaliteten i perioden 1980-1992 viser, at antallet af anmeldte voldssager er steget med næsten 76 pct. i denne periode. Stigningen har været særlig markant fra 1987 og frem. Også voldsforbrydernes procentuelle andel af alle straffelovsovertrædelser har undergået en stigning i den nævnte periode.

Ved vurderingen af disse udviklingstendenser skal man imidlertid være opmærksom på den usikkerhed, der følger af, at straffelovens voldsbestemmelser (§§ 244, 245 og 246) blev ændret med virkning fra 1. juli 1989. Denne ændring kan gøre det vanskeligt at foretage sammenlignende undersøgelser vedrørende overtrædelser af straffelovens enkelte bestemmelser på dette område før og efter lovændringen. Det kan dog konstateres, at siden de nye voldsbestemmelser blev indført i juli 1989, er antallet af behandlede voldssager steget med 18 pct.

Uanset disse usikkerheder er det ganske entydigt, at antallet af voldsforbrydelser har været stigende i den forløbne periode. Alene i 1992 er der sket en markant stigning i antallet af voldsanmeldelser efter straffelovens §§ 244, 245 og 246. Således blev der i 1992 anmeldt 8.740 forhold mod 8.054 i 1991, altså en stigning på 8,5 pct. Samtidig er det efter oplysning fra rigspolitichefen politiets erfaring, at der i perioden er sket en udvikling af den grovere vold.

Det stigende antal voldsforbrydelser gør en offensiv indsats mod voldskriminaliteten nødvendig. Det er ikke tilfredsstillende, hvis samfundet og borgerne skal affinde sig med – og måske endda acceptere – at voldskriminaliteten og frygten herfor præger dagligdagen. Formålet med de initiativer, der foreslås og beskrives i nærværende lovforslag, er således at begrænse såvel den objektive risiko som den mere subjektivt prægede frygt for at blive offer for en voldsforbrydelse og samtidig at sikre retsstillingen for og